

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

TÜRKİYE ÇEVRE ETİKETİ SİSTEMİ

Temmuz 2020

- ❑ Genel Bilgiler
- ❑ Çevre Etiketi Nedir?
- ❑ Çevre Etiketinin Avantajları
- ❑ Çevre Etiketi Uygulamaları

Genel Bilgiler

- Çevre Etiketi Nedir?
- Çevre Etiketinin Avantajları
- Çevre Etiketi Uygulamaları

Çevre Politikaları

- ❑ 5 - 16 Haziran 1972 tarihleri arasında, Stockholm’de gerçekleştirilen BM İnsan Çevresi Konferansında (Stockholm Konferansı),
- ❑ BM İnsan Çevresi Bildirisi,(1972)
- ❑ Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu – Ortak Geleceğimiz (Brundtland Raporu) – 1987
- ❑ AB Çevre Politikası’nın yasal çerçevesi - Avrupa Tek Senedi (1987)
- ❑ Çevre ve Gelişim Hakkında Rio Deklarasyonu (BM, 1992) – İlkeler,
- ❑ Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (BM, 2002) – Tüketici Bilgilendirme Yöntemleri – eko-etiketler;
- ❑ Gündem 2030: BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları,(BM, 2016) 12. Hedef – Sorumlu Üretim ve Tüketim
- ❑ Avrupa Yeşil Mutabakatı(AYM) (2019)

Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim

- 1992 Rio Deklarasyonu Gündem 21 Belgesi 4. bölüm:

“küresel ekolojik çevrede sürekli artan bozulmanın başlıca nedeni, özellikle gelişmiş ülkelerde sürdürülemez üretim ve tüketim kalıplarının sergilenmesidir”

- Rio zirvesi neticesinde:

“ sürdürülebilir gelişmeyi sağlamak ve insan eylemlerinin ekolojik çevreye karşı olumsuz etkilerini en aza indirmek için tüketim kalıplarını değiştirmek, insanoğlunun en büyük mücadelelerinden biridir”

- 2002 yılında Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde (Johannesburg)

“ Sürdürülebilir Üretim ve Tüketimin Özendirilmesi”

- Gündem 2030: BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları,(BM, 2016) 12. Hedef

“ Sorumlu Üretim ve Tüketim ”

Yeşil Aklama (Green-Washing)

- ❑ Ürünün çevre dostu olduğunu belirten çevresel iddialar,
- ❑ Şirketlerin kârlılıklarını artırmak için kasıtlı olarak ürünlerini 'çevre dostu' gibi yanlış tanıtımları,
- ❑ Haksız rekabet ortamının oluşması,

☐ Genel Bilgiler

☐ Çevre Etiketi Nedir?

☐ Çevre Etiketinin Avantajları

☐ Çevre Etiketi Uygulamaları

ÇEVRE ETİKETİ

Ürün ve hizmetlerin çevresel performansına ilişkin;

- güvenilir bilgi sağlayan,
- gönüllülük esasına dayalı,
- katılımcı,
- piyasa temelli

bir araçtır.

Çevre Etiketi;

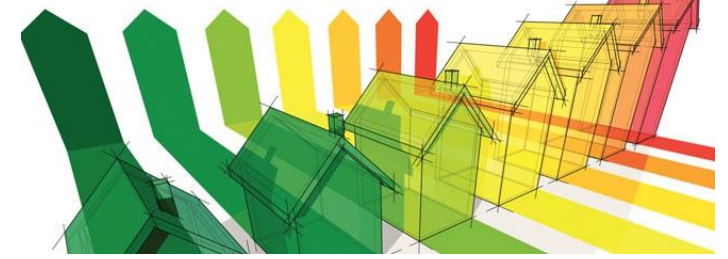
Bir ürünün veya hizmetin **hammadde temin aşamasından kullanım ömrünün bittiği ana kadar** geçen bütün süreçlerde çevre, insan, sağlık, iklim ve doğal yaşam üzerindeki olumsuz etkilerin azaltıldığını göstermektedir.

TEMEL İLKELER

- ☐ Enerji verimliliği
- ☐ İklim değişikimine etkinin azaltılması
- ☐ Isı tasarrufu
- ☐ Su tasarrufu
- ☐ Doğal kaynak yönetimi
- ☐ İnsan sağlığının korunması
- ☐ Tehlikeli kimyasalların kullanımının kısıtlanması
- ☐ Atık su geri kazanımı
- ☐ Atık geri dönüşümü
- ☐ Biyoçeşitliliğin korunması
- ☐ Dayanıklılık
- ☐ Çevresel bilgede şeffaflık

TARİHÇE

KUZEY AMERİKA

KANADA EKO-LOGO

ABD YEŞİL MÜHÜR

KAR AMACI TAŞIMAYAN KURULUŞ

KÜRESEL EKO-ETİKET AĞI (GEN)
(29 Program, 59 Ülke Temsil
ediliyor)

2018

1978

1988-1989

1992

1994

2010

ALMANYA MAVİ MELEK

AB EKO-ETİKET

AB ÜLKELERİ

AB EKO-ETİKET TÜZÜĞÜ

TS EN ISO STANDARTLARI

ISO 14020 – tüm çevre etiketlerini içeren rehber;

ISO 14021 – Tip II – kendinden beyanlı çevre etiketleri

ISO 14024 – Tip I – çevresel açıdan önderlik eden, hemen hemen çoğunun üçüncü bir tarafça onaylanan çevresel etiketler;

ISO 14025 – Tip III – genellikle bir matris şeklinde detaylı bilgi içeren çevresel beyanlardır. (firmalar arası)

TİP 1 - ÇEVRE ETİKETLERİ

☐ Genel Bilgiler

☐ Çevre Etiketini Nedir?

☒ Çevre Etiketinin Avantajları

☐ Çevre Etiketini Uygulamaları

ÜRETİCİLER İÇİN

- ☐ Tüketicinin doğru bir şekilde bilgilendirilmesi ve çevreye duyarlılık konusunda bilinçlendirilmesi,
- ☐ Hem çevresel değerlerin korunmasını hem de ekonomik verimliliğin teşvik edilmesi,
- ☐ Zararlı kimyasal içermediği doğrulanmış ürünlerin daha kolay bir şekilde tanıtımının yapılabilmesi,
- ☐ Doğal kaynaklara zarar vermeden elde edilen ürünün çevreye duyarlı tüketicilere daha kolay pazarlanma olasılığı,
- ☐ Piyasa gelişiminin çevresel hassasiyet göz önünde bulundurularak uyarlanması,
- ☐ Güncel koşullara göre üretim süreçlerinin sürekli iyileştirmeye teşvik edilmesi,
- ☐ Tüketicilere çevreye duyarlı hizmeti tercih etme imkanı sunması,
- ☐ İşletmelerin, pazarlama stratejilerini sürdürülebilir pazarlama üzerinden kurmasına imkan sağlaması,

TÜKETİCİLER İÇİN

- ❑ Çevre etiketi, seçilen ürünlerin çevresel etkileri ve tüketicilerin yapabilecekleri seçimler konusunda bilgilendirmenin etkili bir yoludur.
- ❑ Tüketicilerin, çevreye daha duyarlı ürünleri ayırt etmesine yardımcı olur.
- ❑ Tüketicinin belirli ürünlerin avantajlarından (zararlı kimyasal içermemesi vs.) daha fazla haberdar olmasını sağlar.
- ❑ Ayrıca, tüketici seçimleri, işletmelerde enerji verimliliği ve atık azaltımı gibi uygulamaları teşvik eder.

1

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

- Sorumlu Üretim ve Tüketim
- Doğal Kaynak Korunumu

2

REKABET EDEBİLİRLİK

- Pazar Payı Oluşturma
- Markalaşma ve Bilinirlik

3

ÇEVRESEL ZARARLARIN GİDERİLMESİ

- Çevreyi ve İnsan Sağlığını Koruma
- Kirlilik Giderlerinin Azalması

4

TOPLUMSAL FARKINDALIK

- Toplumun duyarlı olmasına katkı
- Daha çevre dostu ürün tercihi

☐ Genel Bilgiler

☐ Çevre Etiketi Nedir?

☐ Çevre Etiketinin Avantajları

☒ Çevre Etiketi Uygulamaları

ÇEVRE ETİKETİ YÖNETMELİĞİ

19.10.2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Amaç: sürdürülebilir çevre hedefleri doğrultusunda, yaşam döngüsü boyunca;

- çevresel etkileri azaltılmış ürün veya hizmetleri teşvik etmek,
- tüketicilere doğru ve bilimsel temeli olan bilgi akışını sağlamak için gönüllülük esaslı çevre etiketi sistemi oluşturmak,
- bu konudaki idari ve teknik hususlar ile sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek,
- ürün veya hizmetlerin çevre, insan, sağlık, iklim ve doğal yaşam üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak,

Kapsam: Türkiye’de üretilen, dağıtılan, ihraç edilen veya ithalat yoluyla piyasaya sunulan ürün veya hizmetlere uygulanır.

TÜRKİYE ÇEVRE ETİKETİ SİSTEMİ

- ☐ Bakanlık
- ☐ Çevre Etiketleri Kurulu (14 üye)
- ☐ Teknik İnceleme Komisyonları (Kriter Belirleme & Doğrulama)
- ☐ İlgili Kamu Kurum/kuruluşları
- ☐ STKlar
- ☐ Özel Sektör

ÇEVRE ETİKETİ KURULU

Genel Müdür veya yetkilendireceği Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında,

Kamu kurum/kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, ilgili paydaş temsilciliklerden oluşur

Yılda en az iki defa toplanır

Türkiye Çevre Etiket Sistemi'nin işleyişi ve gelişimi için strateji geliştirir

Ürün ve hizmet grubu taslak kriterlerini değerlendirir, Bakanlığa sunar

TEKNİK İNCELEME KOMİSYONU

Ürün ve hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi/geliştirilmesi için teknik inceleme yapar

Ürün ve hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi için rapor hazırlar

Ürün ve hizmet başvurularının kriterlere uygunluğunu inceler

Ürün ve hizmet başvurularının kriterlere uygunluğunu doğrulayarak nihai teknik rapor hazırlar

KRİTER BELİRLEME SÜRECİ

BAŞVURU SÜRECİ

BAŞVURU

DOĞRULAMA

SÖZLEŞME

ETİKET
KULLANIM

İZLEME

Başvuru Dosyası (B)	Teknik İnceleme Komisyonu	Rapor Onayı & Yıllık Kullanım Ücreti	4 Yıl Geçerlilik Süresi	Piyasa Takibi
İnceleme(i) – B + 30 gün Düzeltilme(D) – İ+ 60 gün	1. Teknik Toplantı Doğrulama Ziyareti	Çevre Etiketi Kullanım Şartlarına Yönelik Sözleşme	Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde süre uzatımı	İzleme Programı
Rapor – B veya D + 90 gün	2.Teknik Toplantı (Gerekirse, Rapor Sonrası Onay İçin)	Çevre Etiketi Belgesi	Kriterler güncellendiğinde 6 ay geçiş süreci	Yerinde veya Belge Bazında Kontrol

ÇEVRE ETİKETİ LOGOSU

Çevre etiketi logosu doğayı oluşturan birçok parçanın uyum içinde bir araya geldiğini simgeler.

Bu parçalar bir merkezden dağılırmışçasına hareket ederek doğanın bize sunduğu sayısız kaynağı temsil eder.

Kullanılan renkler toprak, deniz, gökyüzü ve doğadan ilham alarak seçilmiştir.

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

ÇEVRE ETİKETİ UYGULAMALARI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

BAKAN - BAKANLIĞIMIZ - BİRİMLER - E-HİZMETLER - HABERLER

Faaliyetler - "ÇEVRE ETİKETİ" DÖNEMİ BAŞLADI

BAKANLIK FAALİYETLERİ

- "SALDA ÇEVRESİNE ÇİM DAHİ ÇAKILMAYACAĞI"
06 Eylül 2019
- KURUM: "SALDADA KORUMA ALANINI 1.5 KAT ARTIRDIK"
02 Eylül 2019
- BAKAN KURUM: "KIYILARIMIZI KİMESENİN BOZMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ"
29 Ağustos 2019
- MUĞLA'DA KIYI VE KOYLAR DENİZDEN İNCELENDİ
29 Ağustos 2019
- CARETTA CARETTALAR İZTUZUNDA DENİZLE BULUŞTU...
29 Ağustos 2019
- PROF. DR. BİRPINAR: "ZORUNLU DEPOZİTODA HEDEF YILDA 50 MİLYAR 'ÇEÇEK AMBALAJI'
23 Ağustos 2019
- FLAMİNGO NÜFUSU İKİ KAT ARTTI
26 Ağustos 2019
- BODRUM'DA İMARA AYKIRI YAPILARA NESTER
23 Ağustos 2019
- KURUM: "MARMARA DEPREMİ SONRASI 730 BİN BİNA DENETLENDİ"

"ÇEVRE ETİKETİ" DÖNEMİ BAŞLADI

19 Ekim 2018

"ÇEVRE ETİKETİ" DÖNEMİ BAŞLADI

Türkiye'de üretilen, dağıtılan, ihraç edilen veya ithalat yoluyla piyasaya sunulan ürün ya da hizmetlerin çevreye duyarlı ve çevre dostu olduğunu gösteren Çevre Etiket Sistemi, hayata geçti.

Çevre Etiketli Yönetmeliği bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetmelik, çevresel etkileri azaltılmış ürünlerin teşviği ve tüketicilere doğru, bilimsel temele dayalı, gönüllülük esaslı "Çevre Etiket" Sistemi'nin oluşturularak, sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları içeriyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, yaptığı açıklamada, çevre, insan, sağlık, iklim ve doğal yaşamı korumak istediklerini belirtti. Kurum, şunları ifade etti:

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Haberler - Türkiye'de Çevre Etiket Dönemi Başladı

- ÇED Kararları
- Projelerin ÇED Haftalık Toplantı Listesi
- Yeterlik Belgesi Tebliği Kapsamında Yeterlik Belgesine Sahip Kurum-Kuruluş
- Duyuruları/Talimatlar
- Çevre Etiket
- ÇED Uygulamaları
- ŞÇD Uygulamaları
- Temel Çevresel Etkiler Kitapçıkları ve Sektörel Kılavuzlar
- 2019 Yılı Birim Fiyat Listesi
- Çevre Denetim Uygulamaları
- Laboratuvar, Ölçüm ve İzleme Uygulamaları
- Çevre Yeterlik İşlemleri
- İzin ve Lisans İşlemleri
- Resmî İstatistikler
- Yayınlar
- Çalıştay-Sempozyum-Kongre-Eğitim
- Mevzuat

Türkiye'de Çevre Etiket Dönemi Başladı

13 Mayıs 2019

Ülkemizde enerji verimliliği, atık minimizasyonu ve ürün yönetimini teşvik edecek, çevre ve insan sağlığını koruyacak, daha az kaynakla tasarruf sağlayacak, ilave pazarlara açılma imkanı sağlayacak, çevre dostu ve insan sağlığı ürünlerinin kullanılması ve tüketiminde bilinci artıracak olan Ulusal Çevre Etiket Sisteminin kurulmasına yönelik olarak yapılan "Ulusal Çevre Etiket Projesi" kapsamında 66/2010 sayılı AB Eko-Etiket Direktifi uyumlu olarak 3 sektörde (tekstil, seramik, temizlik kağıdı) yayımlanan kriterler.

Başvuru Kılavuzu

ÜRÜN/HİZMET GRUPLARI

- TEKSTİL
- TEMZİLİK KAĞIDI
- SERAMİK KAPLAMA
- TURİSTİK KONAKLAMA HİZMETLERİ

Firma Adı	Ürün Kategorisi	Çevre Etiketli Ürün/Ürünler	Üretim Yeri	Sözleşme Tarihi	Geçerlilik Tarihi
	Tekstil	%100 organik pamuklu beyaz ürünler Askılı atlet Yarım kollu atlet İp askılı atlet Bisiklet yaka t-shirt V yaka t-shirt Bisiklet yaka sweat V yaka sweat Kısa kollu crop Uzun kollu crop Askılı crop	Honaz/Denizli	22.05.2020	22.05.2024

<https://cevreetiketi.csb.gov.tr/>

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

